

Det Europæiske
Regionsudvalg

Årlig EU-rapport om regionernes og byernes tilstand

Kapitel 2023

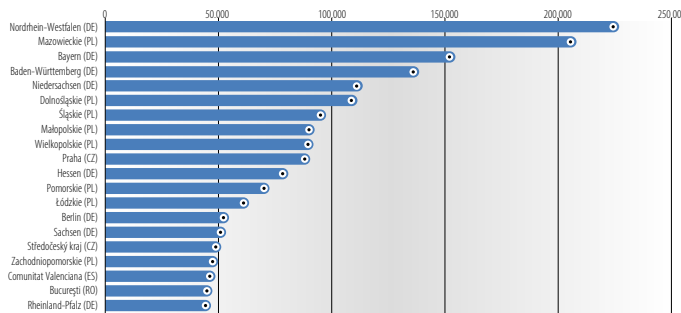
#SOTEULocal

Kapitel 1

Regioner og byer, der håndterer kriser

EU's regioner og byer har afgørende betydning for en vellykket modtagelse og integration af fordrevne ukrainere.

Antal ukrainere, der er aktivt registreret med henblik på midlertidig beskyttelse

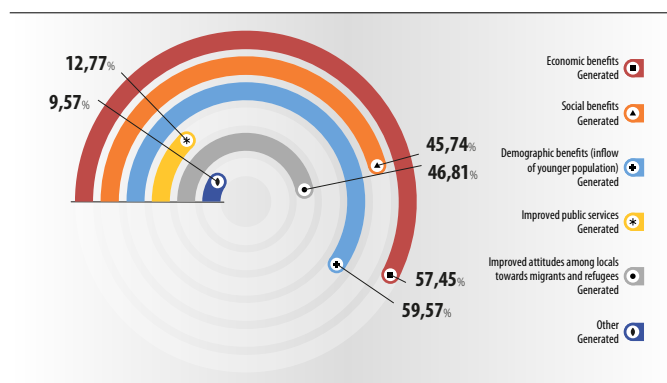

Tilstrømningen af fordrevne personer, der fulgte i kølvandet på Ruslands altomfattende angrebskrig mod Ukraine i februar 2022, er den største, som Den Europæiske Union har stået over for. De fordrevne ukrainere er hovedsagelig kvinder og børn. Takket være EU's første anvendelse af direktivet om midlertidig

beskyttelse er de blevet garanteret retten til ophold, adgang til bolig, sundhedspleje og uddannelse og til at søge arbejde. De fordrevne ukrainere har bosat sig i hele EU – ca. halvdelen af EU's regioner og byer rapporterer, at de huser flygtninge fra Ukraine – men de har primært valgt de store bycentre. Der er mere end 3,5 millioner ukrainere i Tyskland, Tjekkiet og Polen. Nogle

lande – navnlig Estland – har modtaget et særligt stort antal i forhold til værtsbefolkningen. De ti EU-regioner, der huser det største antal flygtninge, er Polen (fem), Tyskland (fire) og Tjekkiet (Pragregionen). Med over 220.000 er Nordrhein-Westfalen (DE) den EU-region, der huser flest ukrainske flygtninge, efterfulgt af Mazowieckie (PL) med lidt over 200.000. Regioner og byer har ydet skræddersyet støtte til uddannelse og andre

Hvad er ifølge dig nogle af fordelene ved, at flygtninge flytter til og bliver boende i små og mellemstore byer? Vælg alle relevante svar.

Kilde: undersøgelse gennemført af RU i partnerskab med OECD, Eurochambres. Resultaterne blev fremlagt på

CIVEX-underudvalgets møde den 18.4.2023 og på EU Regions Week-workshopen.

integrationsrelaterede tjenester, navnlig til kvinder. De fleste regioner og byer (60 %) ser klare fordele – bl.a. når det gælder demografi, holdninger og økonomi – ved at tage imod flygtninge i deres lokalsamfund. Den solidaritet, der blev udvist over for fordrevne ukrainere, bidrog til denne positive holdning.

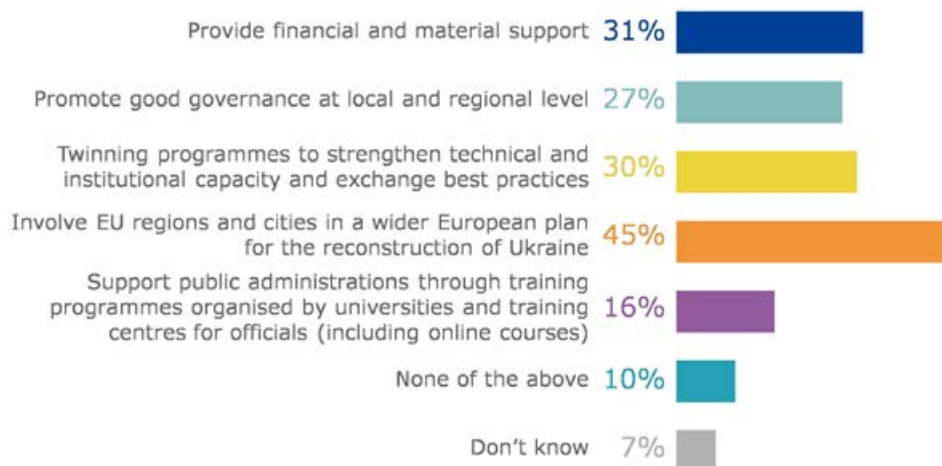

Successhistorie | En pause fra krigen – Sommerferie for ukrainske børn.

Inden for rammerne af **sommerferie for ukrainske børn** fik mange ukrainske børn mulighed for at nyde godt af ungdomsprogrammer i sommerferien i forskellige byer og regioner såsom Nimes (Frankrig), Athen (Grækenland), Rom (Italien), Tampere (Finland), Gdansk (Polen), Portimao (Portugal), Preili (Letland), Wielkopolska (Polen), Lubelskie (Polen), Maramures (Rumænien), Podkarpackie (Polen), Pomorskie (Polen), Bayern (Tyskland), Lodzkie (Polen) samt Miskolc og Sátoraljaújhely (Ungarn).

Ukraine: Nu hvor planerne og principperne er på plads, er tiden inde til at påbegynde genopbygningen. 83 % af de lokale myndigheder er klar til at bidrage. RU's indsats bidrager til at udfylde hullet i det subnationale samarbejde.

Fire ud af fem byer og regioner i EU (83 %) mener, at de på en eller anden måde kan bidrage til Ukraines genopbygning via den bredere europæiske plan for at støtte Ukraines genopretning gennem materiel og finansiel bistand og venskabsprogrammer eller gennem udveksling af bedste praksis. Mange gør allerede en indsats: Antallet af bilaterale partnerskaber mellem regioner og byer i EU og Ukraine er steget. Mere end halvdelen af Ukraines mindre byer mangler dog stadig formelle EU partnere. Alliancen af byer og regioner for genopbygning af Ukraine, der blev oprettet af RU og en lang række partnere i juni 2022, bidrager til at udfylde hullet i det subnationale samarbejde. Ukraines dobbelte behov – genopbygningen og forberedelserne til EU-medlemskab – betyder, at efterspørgslen efter materiel, finansiel, teknisk og politisk ekspertise vil vokse. Det EU-finansierede projekt Covenant of Mayors East, der har til formål at støtte den grønne omstilling i østpartnerskabslandene, viser potentialet i de subnationale tiltag: 198 kommuner i Ukraine har tilsluttet sig aftalen, med 158 lokale handlingsplaner.

Hvordan kan din region eller by efter din mening bidrage til genopbygningen af Ukraine? [flere svar er tilladt] (% nævnt, EU-27)

Kilde: Det regionale og lokale barometer 2023

Succeshistorie | En europæisk alliance af byer og regioner for genopbygning: et RU-initiativ til koordinering af bistand og støtte til ukrainske regioner og byer.

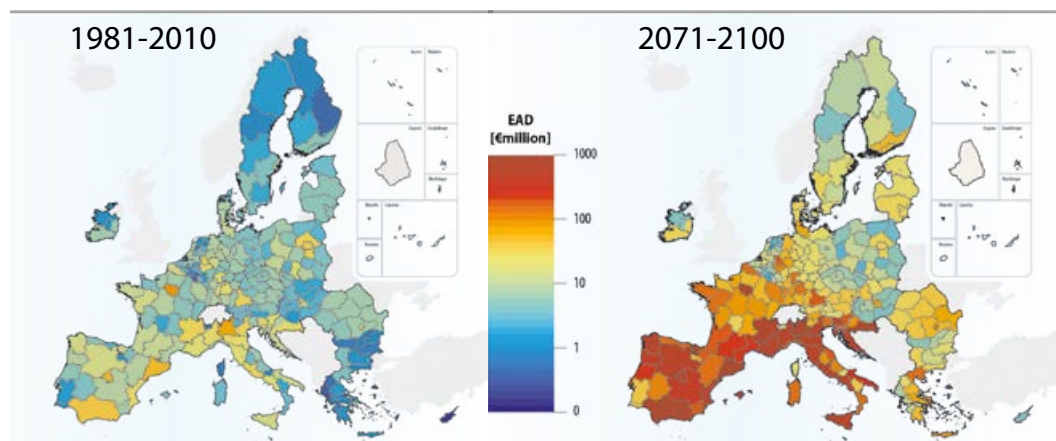
Den europæiske alliance af byer og regioner for genopbygning af Ukraine udgjorde en platform for koordinering af bistandsindsatsen og for stærk politisk og symbolsk støtte fra EU's regioner og byer til deres ukrainske modparter.

Klimakatastrofer rammer mere og mere ujævnt i de europæiske regioner, men langt de fleste lokale ledere beklager manglen på særlige finansieringsmekanismer til håndtering af klimatilpasningsmæssige udfordringer.

Hedebølger, tørke, pludselige kraftige oversvømmelser og naturbrande har ødelagt mange regioner i Europa hen over sommeren. De rammer i stigende grad lokalbefolkningen og lokaløkonomien. Det anslås, at der er behov for 40 mia. EUR om året i klimatilpasningsinvesteringer til tilpasning til den globale temperaturstigning på 1,5 °C. Det stigende antal klimarelaterede katastrofer bringer produktiviteten og levedygtigheden for lokale og regionale økonomiske aktiviteter i fare. Regioner og byer spiller en afgørende rolle i tilpasningen af foranstaltninger til bekæmpelse af klimaændringer, men der er en reel mangel på finansiering af tilpasningen, idet 75 % af de regionale og lokale politikere hævder at lide under mangel på særlige finansieringsmekanismer til håndtering af klimatilpasningsrelaterede udfordringer. Regioner med et højt niveau af beskæftigelse i landbruget eller byggesektoren er særlig hårdt ramt, navnlig af længere og mere intense hedebølger. Eksempelvis kostede sommerens hedebølger i 2023 de spanske territorier 1 % af BNP, efter at landbruget led under langvarige tørkeperioder. De stigende globale temperaturer forstyrrer også i væsentlig grad den lokale turistindustri.

Forventede årlige skader på kritisk infrastruktur i europæiske regioner som følge af klimaændringer inden udgangen af århundredet (millioner EUR)

Kilde: Kommissionen

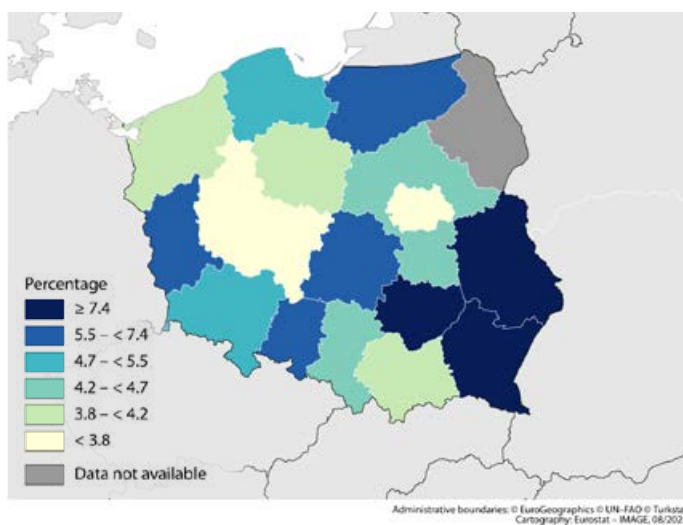

Successhistorie | Modstandsdygtig genopbygning og social støtte i Vallonien.

Som reaktion på de katastrofale oversvømmelser i 2021 er Valloniens regionale regering i færd med at udvikle sin masterplan "de la Vallée de la Vesdre" og bæredygtige naboskabsprogrammer, der har til formål at genopbygge området på en ansvarlig og bæredygtig måde. Der vil blive investeret 40 mio. EUR i nye offentlige boliger i de hårdest ramte kommuner. Desuden har den vallonske regering givet tilsagn om 1,03 mia. EUR til fuld dækning af de borgere, der er berørt af oversvømmelserne.

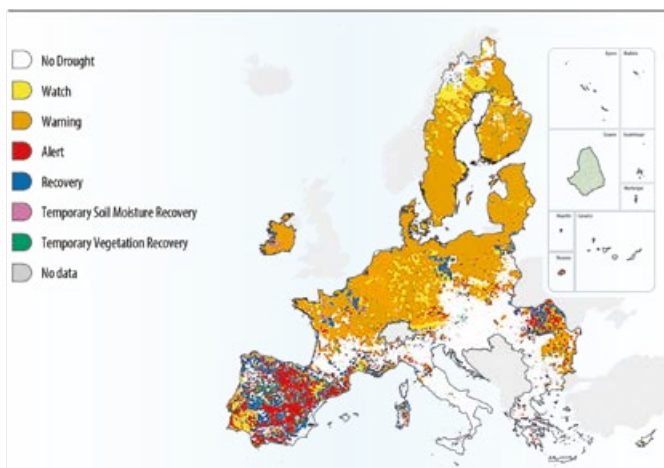
Tørke, oversvømmelser og invasionen af Ukraine forværrer fødevarekrisen.

Fødevaresystemets modstandsdygtighed kom sidste år i høj grad i fokus oven på Ruslands krig mod Ukraine. I dag har over 32,5 millioner europæere ikke råd til et ordentligt måltid hver anden dag. Skalaen går fra 0,4 % af befolkningen i Cypern til 22,4 % i Bulgarien. I halvdelen af de polske regioner har mindst 4,7 % af borgerne ikke råd til kød, kylling eller fisk hver anden dag. Desuden rammer udtørret jord, kraftig regn og tørke en bred vifte af afgrøder og truer med at føre til højere fødevarepriser i mange EU-lande. Eksempelvis rapporterer Spanien (-16 %) og Italien (-20 %) om en betydeligt mindre appelsinhøst. Men EU's byer og regioner er parate til at håndtere de chok, som fødevarekrisen medfører, til at minimere dens virkninger gennem innovative løsninger og til at komme sig og være bedre forberedt på den næste runde.

Færre mennesker har råd til et måltid med kød, kylling eller fisk mindst hver anden dag Polen efter NUTS 2-niveau

Kilde: RU på grundlag af oplysninger fra det centrale polske statistikkontor (Główny Urząd Statystyczny)

Tørkeindikator. Kilde: RU på grundlag af oplysninger fra Det Fælles Forskningscenter, rapport om tørke i Europa, juni 2023.

Succeshistorie | Forberedelse på tørke, catalansk vandforvaltningsplan 2022-2027.

Cataloniens regering er bevidst om tørkens ødelæggende indvirkning på det regionale landbrug og godkendte i maj 2023 sin vandforvaltningsplan for 2022-2027 med investeringer til en værdi af 2,4 mia. EUR for at "forberede regionen på tørke, der bliver stadig hyppigere og mere alvorlig" (nedbørsmønstret vil sandsynligvis falde med 18 % i løbet af de næste par årtier).

Kapitel 2

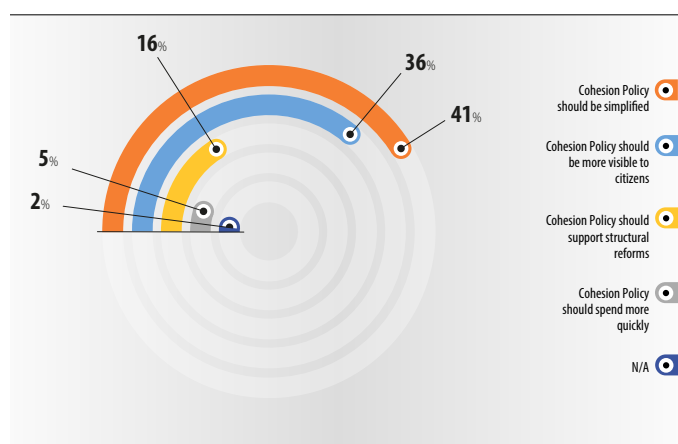
Byer og regioner arbejder for bæredygtig udvikling

Samhørighedspolitikens synlighed bør øges, da 33 % af de regionale og lokale myndigheder ikke kender til eller drager fordel af politikens finansieringsmuligheder.

På trods af samhørighedspolitikens positive indvirkning på EU's økonomier i de seneste 25 år (hver euro, der bruges, forventes at generere 2,8 EUR i ekstra BNP), er de regionale forskelle fortsat store, og i nogle tilfælde vokser de endda. Dette udgør en alvorlig trussel mod vore samfund, da utilfredsheden de steder, der føler sig ladt i stikken, vil vokse på lang sigt. En RU-undersøgelse fremhæver, at forenkling (41 %) og øget synlighed (36 %) for EU's regioner og byer vil være de vigtigste fremtidige forbedringer af samhørighedspolitikken. Det regionale og lokale barometer bekræfter den nuværende mangel på synlighed og inddragelse af lokale ledere i EU-finansieringen. 33 % af de lokale

Hvad ville være den vigtigste reform med hensyn til den fremtidige samhørighedspolitik?

Kilde: RU

og regionale EU-repræsentanter anfører, at de ikke er opmærksomme på eller ikke er involveret i støtten fra EU's samhørighedspolitik. Regioner og byer bekræfter, at samhørighedspolitikken tilfører deres by eller region merværdi ved at støtte specifikke typer projekter (53 %) og grænseoverskridende samarbejde (25 %), men også ved at etablere partnerskaber mellem aktører på alle institutionelle niveauer (18 %). RU går, navnlig gennem sin Samhørighedsalliance, forrest, når det gælder om at foreslå en reform af samhørighedspolitikken, der kan hjælpe alle områder og alle mennesker i EU.

Giver midlerne under samhørighedspolitikken din by eller region en større merværdi end andre (nationale eller regionale) støttemidler? Hvis ja, i hvilken form? [flere svar er tilladt] (% nævnt, EU 27)

Grundlag: respondenter, der har kendskab til finansieringsmulighederne under samhørighedspolitikken (n = 1 631)

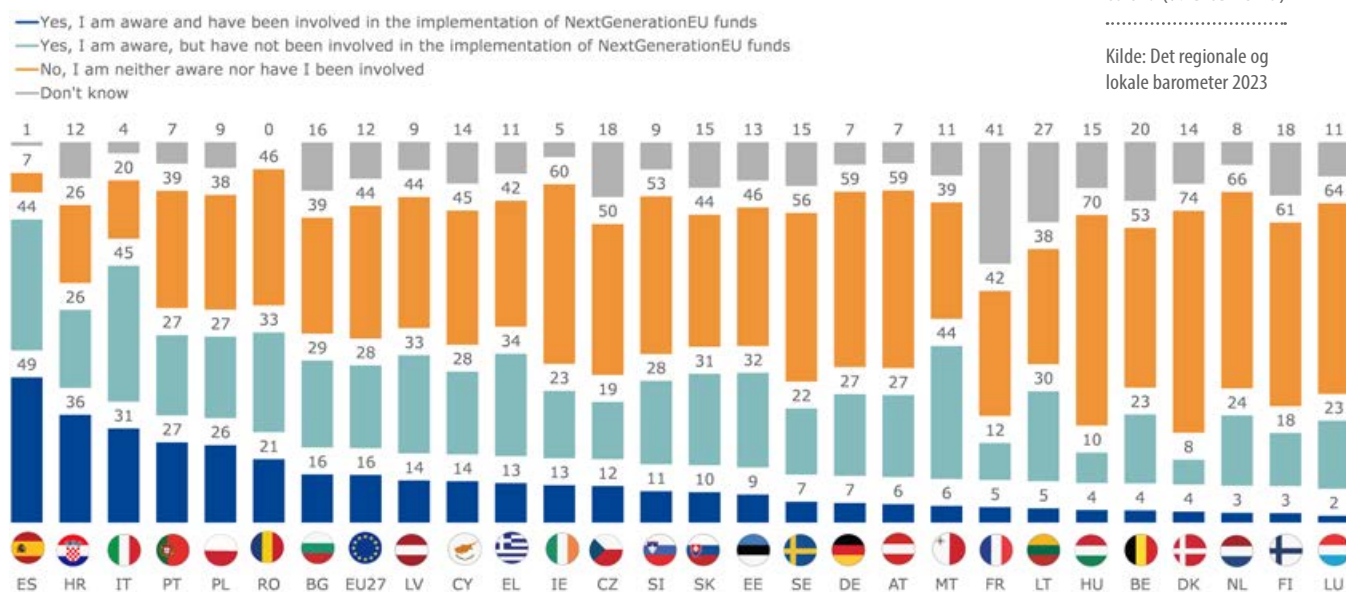

NextGenerationEU forbliver territorielt "blindt": Mere end 70 % af de lokale ledere har ikke været involveret i gennemførelsen heraf.

På trods af den betydelige indsats, som de offentlige forvaltninger ofte skal gøre for at sikre, at EU midlerne anvendes effektivt og der, hvor der er størst behov for dem, blev regionernes og byernes rolle ikke tilstrækkeligt anerkendt i udformningen af genopretnings- og resiliensfaciliteten, som er hjørnestenen i genopretningsplanen NextGenerationEU. Data indsamlet af RU i 2021 og 2022 bekræftes af det nye regionale og lokale barometer: Mere end 70 % af respondenterne anførte, at de ikke har været involveret i gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Dette værktøj synes derfor at være territorielt "blindt". Den mest effektive måde at sikre, at pengene anvendes bedst muligt, er at lade de lokale og regionale myndigheder foreslå de områder, hvor der kan ydes støtte. Det underminerer programmernes potentielle succes at give medlemsstaterne mulighed for at beslutte, om de vil inddrage subnationale myndigheder i udformningen af dem. Gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten havde også en direkte indvirkning på begyndelsen af den nuværende programmeringsperiode for samhørighedspolitikken 2021-27, hvilket forårsagede betydelige forsinkelser. Medlemsstaterne og Kommissionen skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at forvandle den nuværende centraliserede fortælling til en tilgang med gennemførelse på flere niveauer af genopretnings- og resiliensfaciliteten ved at oprette platforme på flere niveauer, informationsmøder og arrangementer på et strukturelt grundlag og sammen med byer og regioner.

Har du kendskab til eller været involveret i nogen form for støtte fra NextGenerationEU, som din by eller region har modtaget i de seneste to år? (% efter land)

Kilde: Det regionale og lokale barometer 2023

Succeshistorie | Italienske kommuner har allerede øremærket 90 % af de 40 mia. EUR, der er afsat til dem, til at gennemføre genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Ifølge formanden for Associazione Nazionale Comuni Italiani (ANCI), Antonio Decaro, er de italienske kommuner meget aktive i gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Kommunerne fik tildelt 40 mia. EUR ud af i alt 191,5 mia. EUR og har allerede øremærket 90 % af disse midler, hvilket er det dobbelte af den gennemsnitlige øremærkning af midler, der er afsat til andre enheder.

Den digitale og den grønne omstilling udgør fortsat vigtige udfordringer for EU's regioner og byer. Sårbarheder og risikoen for cyberangreb kræver flere investeringer og mere beredskab.

Den digitale og den grønne omstilling øger både omkostningerne og risiciene og giver mange europæiske regioner og byer eksistentielle udfordringer. Deres relative mangel på ekspertise og infrastruktur gør dem særligt sårbare over for cyberangreb.

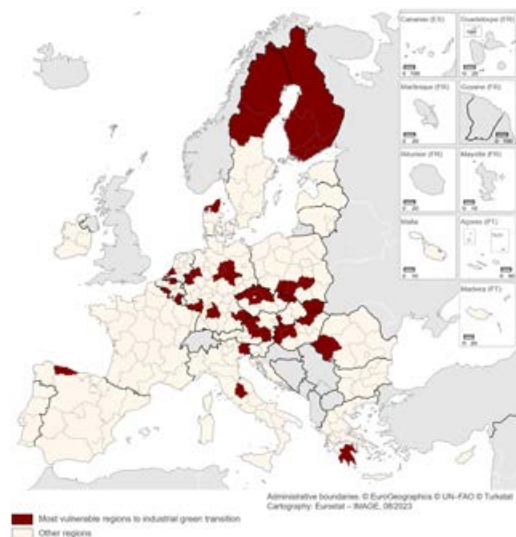
Denne risiko medfører endnu flere udfordringer, idet cyberangreb med størst sandsynlighed vil være rettet mod centrale tjenester såsom mobilitet og sundhed. Ca. 97 % af regionerne og byerne ønsker stadig at investere i digital infrastruktur, og en øget politisk bevidsthed om den tilgængelige finansieringsstøtte samt lettere adgang til fondene vil være afgørende for, at dette kan ske.

Med hensyn til den grønne omstilling viser RU's undersøgelse, at regioner og byer navnlig har truffet foranstaltninger til at reducere energiforbruget (62 %), fremme naturbevarelse og grønnere byer (40 %) og reducere affald og dets miljøpåvirkning (37 %). Den igangværende grønne omstilling af den europæiske industri har fortsat stor indvirkning på lokalt og regionalt plan.

Selv om nogle regioner med succes forvalter fordelene og de økonomiske omstillinger, er andre regioner mere sårbare og kæmper for at absorbere konsekvenserne – f.eks. tabet af arbejdspladser som følge af nedlukningen af kulstofintensive industrier såsom kulminer og olieraffinaderier. Regioner i Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Polen er blandt dem, der oplever tab af arbejdspladser på grund af nedlukningen af kulstofintensive industrier. Det er derfor yderst vigtigt at ledsage disse regioner med investeringer og opkvalificering for at undgå at skabe en "grøn kløft" i Europa.

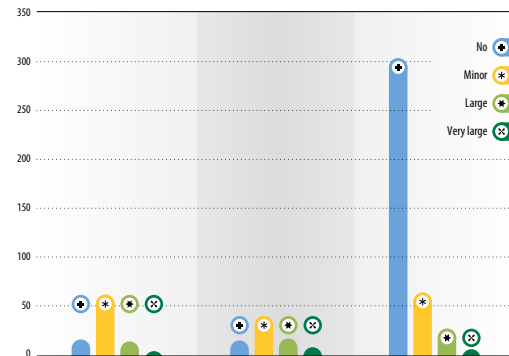
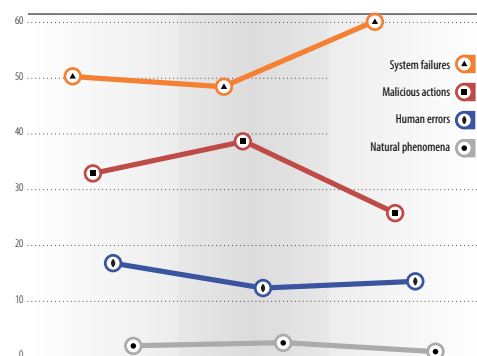
41 most vulnerable regions to industrial green transition

Organisation for Economic Co-operation and Development, Regional Industrial Transitions to Climate Neutrality, 2023

Hovedårsager til cybersikkerhedshændelser og virkningernes alvor pr. år

<https://ciras.enisa.europa.eu/>

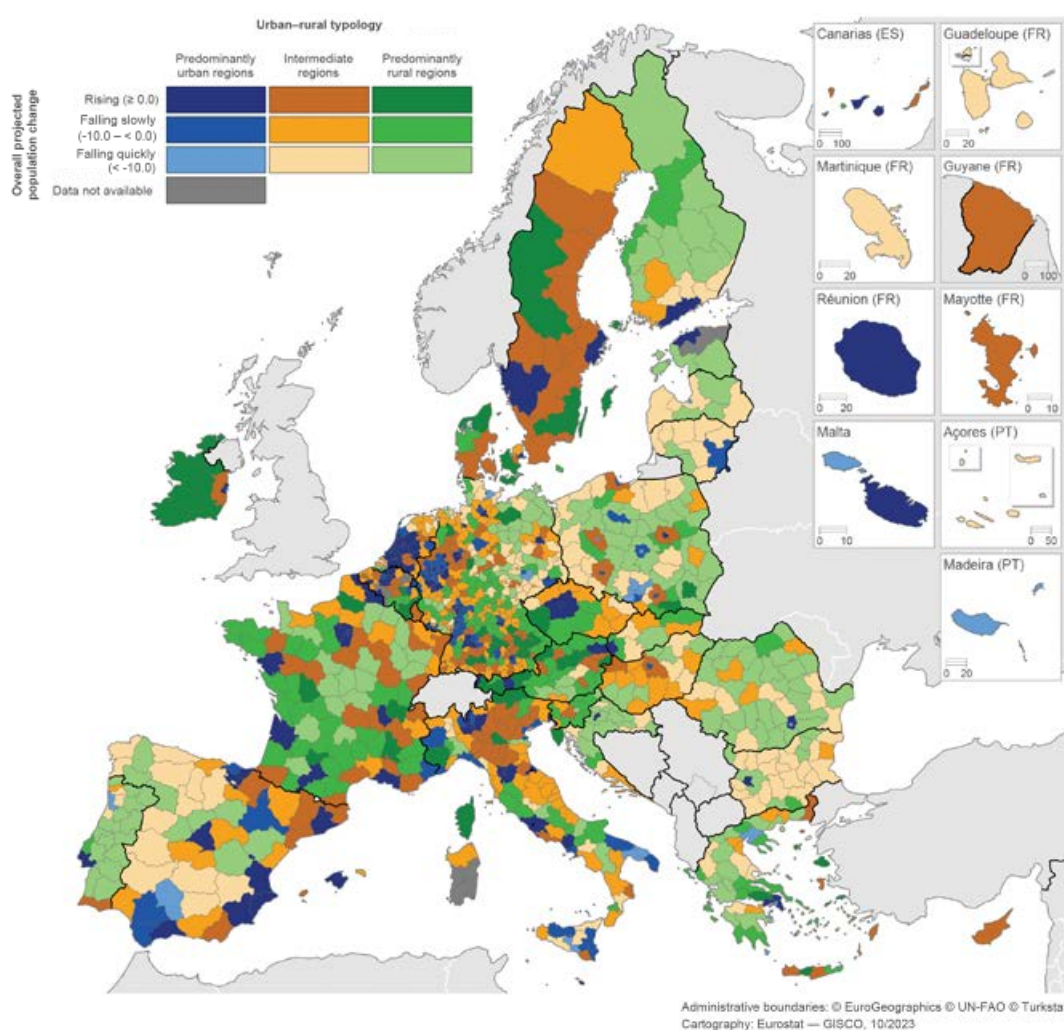

Succeshistorie | Vilnius bekæmper cyberangreb med hjælp fra etiske hackere.

Efter en række alvorlige cyberangreb på den digitale infrastruktur i Vilnius (Litauen) indførte byen en effektiv strategi til bekæmpelse af cyberangreb. I 2021 vedtog byen en tiårig strategisk udviklingsplan og udviklede en "ansvarlig politik til påvisning af sårbarhed", dvs. et sæt regler, der tilskynder etiske hackere til at kortlægge og indsende oplysninger om sikkerhedssårbarheder til den ansvarlige myndighed, uden at de bliver retsforfulgt.

Dagsordenen for landdistrikterne: 30 millioner mennesker forventes at "forsvinde" fra Europas landdistrikter mellem 1993 og 2033.

Landdistrikternes bidrag til EU's ambitiøse og vitale mål er i fare af to hovedårsager: klimaændringer og affolkning. Mellem 1993 og 2033 forventes 30 millioner mennesker at forlade Europas landdistrikter. Det svarer til befolkningen i Rumænien, Bulgarien og Litauen tilsammen. Desuden steg andelen af personer i alderen 65+ mellem 2015 og 2021 med 5 % i landdistrikterne, hvilket er dobbelt så meget som i byområderne. Affolkning og en aldrende landbefolkning fører til en ond cirkel af færre investeringer i offentlige tjenester (f.eks. børnepasning, sundheds- og langtidspleje, uddannelse og offentlig transport) og økonomisk stagnation eller tilbagegang. Denne bekymrende situation udgør en trussel mod det europæiske demokrati, fordi de mennesker, der forbliver i landdistrikterne, let føler sig ladt i stikken af lokale, nationale og europæiske institutioner.

Samlet forventet befolkningsændring efter by-land-typologi, 1. januar 2021 til 1. januar 2050 (%)

Kilde: Eurostat

Succeshistorie | Energilandsbyerne Cochem-Zell, Tyskland.

Delstaten Rheinland-Pfalz støtter projektet Cochem-Zeller Energilandsby (energilandsbyprojektet). Projektet er et glimrende eksempel på en ændring, som civilsamfundet har presset på for at gennemføre. Det udvikler bæredygtige varmeforsyningsnet i flere landsbyer. Varmen stammer fra træ, der kommer fra de lokale skove (træflis fra overskydende skovtræ) og solvarme. Dette øger merværdien i regionen. Samtidig stilles der direkte optisk fiberforbindelse til rådighed for beboerne.

Kapitel 3

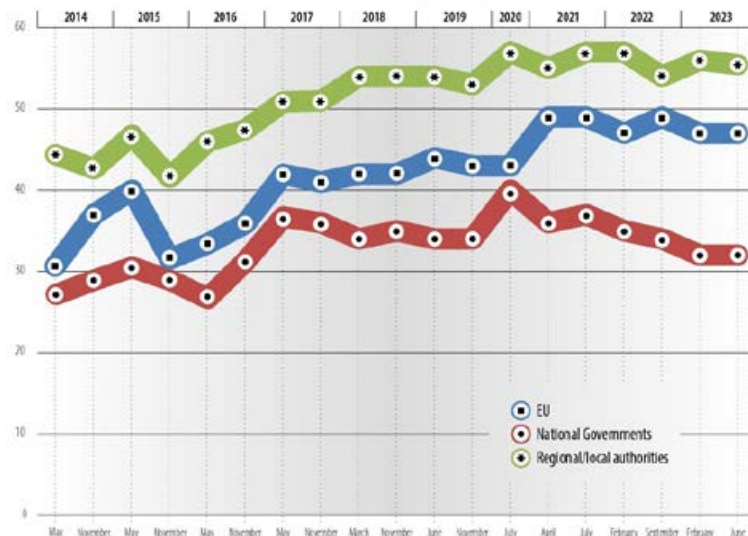
Demokratiets fremtid og EU's udvidelse

Tilliden til de lokale og regionale myndigheder er fortsat højere end til det nationale og europæiske niveau.

Den voksende utilfredshed blandt borgerne med demokratiets tilstand i deres lande mærkes ofte mest på lokalt og regionalt plan. De lokale og regionale repræsentanter som værende det myndighedsniveau, der er tættest på borgerne, er ofte de første til at føle reaktionerne på stigende ulighed og andre trusler mod demokratiet, som nogle gange endda munder ud i vold mod lokale og regionale politikere. Selv om de er i frontlinjen, når det drejer sig om borgernes utilfredshed generelt, er lokale og regionale repræsentanter sjældent årsagen til denne utilfredshed. Tilliden til de lokale og regionale myndigheder vokser fortsat og er stadig større end tilliden til det nationale og europæiske niveau: Siden 2018 har meningsmålinger konsekvent vist, at de regionale og lokale myndigheder er den eneste form for forvaltning, som mere end 50 % af respondenterne i EU har tillid til. Den voksende mangfoldighed i de demokratiske processer på regionalt og lokalt plan har bidraget til at styrke de lokale repræsentanternes legitimitet, og regioner og byer betragtes tydeligvis som dem, der på regelmæssig basis er mest tilbøjelige til at indgå i en politisk dialog med borgerne.

Tilliden til forskellige myndighedsniveauer

Kilde: RU på grundlag af bilag om Eurobarometers standarddata

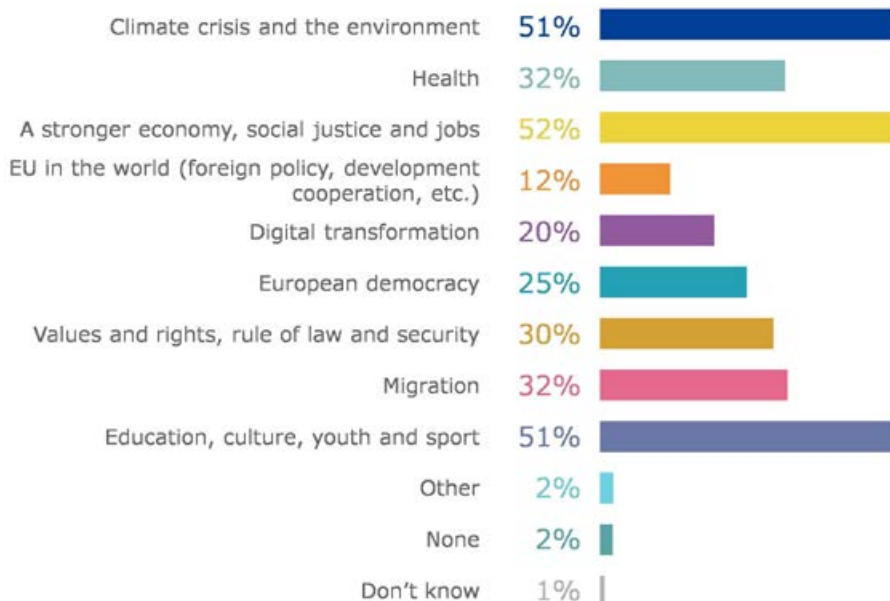
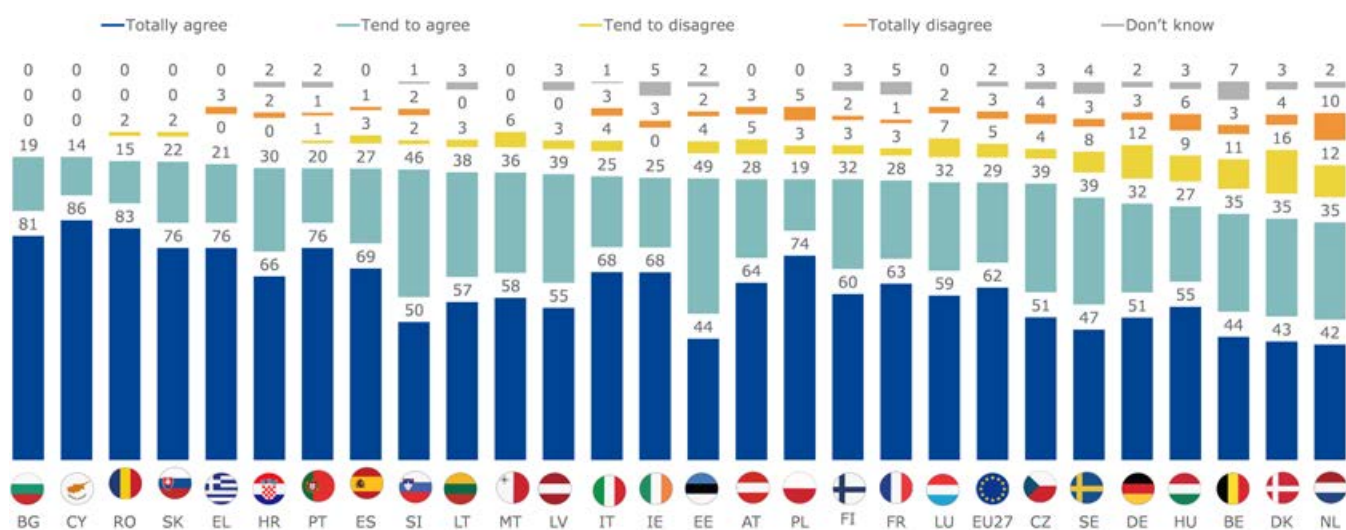

Succeshistorie | Fremme af den demokratiske debat med lokale og regionale repræsentanter.

RU's europæiske netværk af regional- og lokalpolitikere samler mere end 2500 folkevalgte repræsentanter i regionale eller kommunale forsamlinger i alle EU-lande. Netværket begrænser sig dermed ikke til RU's medlemmer. Det styrker EU's demokratiske grundlag ved at bringe Europa tættere på lokalsamfundene og fungerer som en platform for møder, debatter og netværk med andre folkevalgte og RU-medlemmer.

De europæiske regioner og byer skal høres yderligere i EU's politiske beslutningsproces for at gøre denne mere effektiv.

Det lokale og regionale niveau er ofte involveret i gennemførelsen af EU-politikker og -programmer, der skal gavne EU-borgerne i deres hverdag, og alligevel bliver de regioner og byer, hvor de bor, ikke tilstrækkeligt hørt i EU's politiske beslutningsproces. De lokale og regionale folkevalgte repræsentanter opfordrer næsten enstemmigt til, at dette ændres: 91 % af respondenterne i RU's regionale og lokale barometer er enten helt enige eller er tilbøjelige til at være enige i, at regioner og byer bør have større indflydelse på EU's politiske beslutningsproces og i debatten om Den Europæiske Unions fremtid. Adspurgt om, hvilke områder regioner og byer bør have større indflydelse på, er det mest sandsynligt, at respondenterne svarer "en stærkere økonomi, social retfærdighed og beskæftigelse", "uddannelse, kultur, ungdom og sport" og "klimakrisen og miljøet".

Er du generelt enig eller uenig i, at regioner og byer bør have større indflydelse på EU's politiske beslutningsproces og på debatten om Den Europæiske Unions fremtid?

Kilde: Det regionale og lokale barometer 2023

På hvilke af følgende områder bør regioner og byer efter din mening have større indflydelse på EU's politiske beslutningsproces? [flere svar er tilladt] (% nævnt, EU-27)

Kilde: Det regionale og lokale barometer 2023

Læs hele
rapporten

CdR_4892/10-2023

**Det Europæiske
Regionsudvalg**

**Den Europæiske Unions
Publikationskontor**

Webudgave

QG-04-23-764-DA-N

ISBN 978-92-895-2850-4

DOI 10.2863/012667

Trykt udgave

QG-04-23-764-DA-C

ISBN 978-92-895-2854-2

DOI 10.2863/403

© Den Europæiske Union, 2023

Medmindre andet er angivet, er genanvendelse af dette dokument tilladt i henhold til licensen Creative Commons Attribution 4.0 International (CCBY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da>). Dette betyder, at genanvendelse er tilladt, forudsat at der gives passende kreditering, og at der oplyses om eventuelle ændringer.

Ved enhver anvendelse eller gengivelse af elementer, der ikke ejes af Den Europæiske Union, skal der muligvis indhentes tilladelse direkte fra de respektive indehavere af ophavsrettighederne. Yderligere rettigheder skal således cleares, hvis specifikt indhold omfatter tredjeparts værker. Hvis der opnås tilladelse, erstatter denne tilladelse ovenstående generelle tilladelse, og den skal klart anføre eventuelle begrænsninger i anvendelsen.

Copyright til omslagsbilleder © Xavier Lorenzo / stokkete / JackF / creativenature.nl / TStudio / Tymoshchuk / michaeljung / Eugenio Marongiu / Patryk Kosmider / Nicolas Dieppedalle / Vladimir Arndt / JackF / C.Castilla / aapsky - stock.adobe.com

Det Europæiske Regionsudvalg blev oprettet i 1994 og er EU's politiske forsamling af 329 regionale og lokale repræsentanter såsom regionsformænd og borgmestre fra alle 27 medlemsstater, som repræsenterer over 446 millioner europæere.

Redigeret af Det Europæiske Regionsudvalg

Bruxelles, oktober 2023

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË

Tel. +32 22822211 | e-mail: visuals@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu

@EU_CoR | /european.committee.of.the.regions

/european-committee-of-the-regions | @EU_regions_cities